

montări excelente, păpușarii ieșeni și cei bacăuani au apărut handicapați de spectacolele lor modeste.

Accentul pus de tinerii regizori pe spiritul de echipă, pe spectacolul de grup, a frânat oarecum exprimarea individualităților. Totuși, în reprezentații foarte bune, ca **Dragonul și Proștii sub clar de lună**, au strălucit actori cunoscuți, și mai puțin cunoscuți: în cel dintâi — Gheorghe Dănilă, Mihai Cafrița, Carmen Petrescu, Maria Teslaru, Gheorghe Apostol, Paul Chiribuță, Florin Ghenescu, în cel de-al doilea — Virginia Dobrovici, interpreta originală a celebrului personaj mazilian Ortansa. În galeria actorilor care s-au distins pe scena actualei ediții, s-au

numărat și Horațiu Mălăele, Vasile Vasiliu, Anda Călugăreanu, Rodica Negrea, Mihai Gingulescu, Radu Basarab, Ovidiu Stoichiță, Sebastian Comănicei, Mihai Clita, Dumitru Drăcea și alții.

În numele breslei actoricești, tinărul actor Dragoș Păslaru, de la Teatrul „Notara”, a făcut un apel emoționant la armonioasa colaborare între generații. O colaborare așa cum ni se demonstrează că există în colectivul de la Piatra Neamț. Împreună cu directorul ei, Gheorghe Bungez, echipa Teatrului Tineretului a fost sufletul festivalului, căruia îi urăm cu toții să rămână așa cum e, adică... mereu tânăr.

Valeria DUCEA

Reuniunea teatrelor de animație, marionete și păpuși

Brăila, 8-14 noiembrie

Unsprezece trupe de păpușari au ținut să participe la sărbătorirea Teatrului pentru copii din Brăila, prilejuită de împlinirea a 30 de ani, oferind, totodată, prin cele paisprezece spectacole prezentate, puncte de reper colocviului „Universul contemporan al copilului și dramaturgia teatrelor de păpuși”.

Întâlnirca de la Brăila — spre deosebire de alte asemenea reuniuni — a fost dominată de piesa românească: de incontestabilă calitate artistică și purtând semnături ce o onorează (de pildă, *Pui de om* de Victor Eftimiu, *Cartea cu Apolodor* de Gellu Naum); valorificând motive tradiționale ale păpușarilor populari, prin talentul și verva lui Alecu Popovici (*Marioara, Vasilache și alții*); ori prospectând universul copilului de azi, în care se îmbină lumea basmului și aceea a tehnicii moderne — roboți, computere (*Bagheta fermecată* de Eugenia Zaimu și *M-am jucat într-o zi* de Andi Andrieș); încercând să transmită un mesaj cu semnificație majoră — *Porumbița albă* de Viorica Huber-Rogoz; sau compunând un scenariu-pretext de spectacol (*Boroboiață și Zmeul Bau-Bau* de N. Drăghia).

Din păcate, nu toate piesele montate pe scena păpușilor sînt și opere literare.

S-a demonstrat, din nou — pentru a cîta oară? — că, în vreme ce arta spectacolului păpușăresc și-a îmbogățit gama mijloacelor de expresie, atingînd un nivel artistic superior, literatura dramatică specifică genului a rămas în urmă, nu departe de perioada începuturilor. Aproape nici unul dintre autori — chiar dintre cei mai dotați și mai abili — n-a descoperit, încă, formula literară care să exploateze toate resursele animației moderne; altfel spus, formula piesei care să nu poată fi transpusă pe scenă decît cu mijloacele specifice genului. Într-unul singur dintre spectacolele văzute la Brăila, piesa originală (*Porumbița*) a fost „restructurată” de realizatorii brașoveni, în așa fel încît să ducă la un spectacol care cerea crearea unor noi mijloace de animație. Dealtfel, reprezentația dată de tînăra echipă a teatrului din Brașov a fost considerată, de toți participanții, drept o autentică reușită, în ce privește nu numai mesajul, ci și formula de spectacol. Este o mostră de teatru politic realizat cu mijloace specifice artei păpușarilor și care se adresează, cu precădere, unui public adult.

Regizorii Șt. Dedu Farca și Liviu Steciuc, susținuți de scenografia creată de Simó Enikő și de măiestria actorilor, recurg la o suită de imagini pregnante —

convingător rechizitoriul împotriva războiului și pledoarie pentru pace.

În ultimă instanță, decisiv s-a dovedit modul în care textul este transpus pe scenă. Dacă, după cum am văzut în cazul montării Teatrului din Brașov, piesa dobindește noi valențe, în schimb *Poveste cu flutur* și *soare* de Stanca Ponta, la Teatrul din Galați, deși ar fi putut prileji o experiență interesantă, în stilul desenului animat, a fost „jumulită” de pasajele cele mai valoroase, acestea fiind înlocuite cu elemente ne semnificative, chiar fără acoperire logică. Regizorul Cristian Pepino n-a stăruit nici asupra interpretelor (dealtfel, cunoscuți ca buni profesioniști), care, de data aceasta, nu minuesc, ci zgâlție păpușa, nu rostesc și nu se mișcă așa cum se cere pe scenă. La același teatru, regizorul Tr. Ghițescu-Ciurea și scenografa Irina Borovski au izbutit, dintr-un firav pretext literar — *O picătură de ploaie* de Nina Ghernerț — un spectacol unitar și cuceritor.

Trupa din Craiova, dirijată de H. Davidescu și beneficiind de scenografia lui E. Gregorian, a „ilustrat” cu talent, fanterie și culoare călătoriile pinguinului Apolodor.

Trei producții ne-au apărut ca servind, cu mijloace artistice adecvate, piesa propusă: *M-am jucat într-o zi*, în regia Franciscăi Simionescu și scenografia Deliei Ioaniu (Brăila), *Borboanță și Zmeul Bau-Bau* (Arad) și *Poveste albă* (Sibiu) —

ultimele două spectacole fiind regizate de Mircea Petre Suciu (scenografia, Phebus Ștefănescu și, respectiv, Dan Frățiciu). Și, desigur, spectacolul Teatrului „Tândări-că”, *Borboanță* — autor, Costel Popovici ; regizor, Ștefan Lenkisch ; scenograf, Mioara Buescu —, care a cunoscut un frumos succes de public.

Dar se cade să notăm și contribuția altor creatori : actorii Teodor Gombos și partenerii săi (Brașov), Marius Exarhu, Margarete Helthauer, Oti Strasser, Johanna Bonfert, Dan Hândoreanu și M. Salmen, Anghel Enache și Mioara Dan, Adriana Rusu și V. Lozincă, precum și marionetiștii de la Arad și păpușarii de la Craiova : debutul în scenografie al talentatului sculptor Dan Frățiciu și creațiile pictorițelor Simó Enikő și Zoe Eisele ; reușita regizorilor Șt. D. Farca și Liviu Steciuc, hărnicia lui M. P. Suciu — prezent cu trei spectacole — și afirmarea tinărului Radu Popovici.

Și, ca să încheiem tot cu un gând în legătură cu dramaturgia de gen, să ne exprimăm dezideratul ca forurile chemate să cearnă și să aleagă, să dovedească mai multă exigență. Alături de profesionalismul condeiului, contribuția autorilor păpușari este binevenită. Depășindu-se, însă, faza de pionierat și cerindu-se neapărat și calitate artistică.

Sanda DIACONESCU

telex-„,teatrul“ • telex-„,teatrul“ • telex-„,teatrul“

FAIMA are plăcerea de a ura, din partea tuturor redactorilor și colaboratorilor revistei „Teatrul” LA MULȚI ANI cititorilor săi. ● La Teatrul Mic, o inițiativă inedită : primele lecturi ale unor noi piese românești se fac în prezența reprezentanților presei. Astfel, ziaristii au participat la lectura primelor două părți ale tetralogiei Politică de Theodor Mănescu (regia, Silviu Purcărete) și Ca frunza dudului din (rai de Dumitru Radu Popescu (regia, Cătălina Buzoianu). ● Teatrul de Stat din Arad are în pregătire Fantomada de Ion Băieșu, în regia lui Mihai Manolescu și

scenografia lui Onisim Colta, și Cine-i oare Făt-Frumos ? de Iuliu Rațiu, în regia lui Iulian Copacea și scenografia Evei Györffy. ● A luat ființă un nou Teatru popular, la Aleșd, județul Bihor. Activitatea acestui colectiv de amatori a fost inaugurată cu piesa Comedie cu ardeleni, de Alexandru Pop și Dimitrie Roman. ● Începind cu recenta premieră Curcubeul înșelător de Tamasi Aron (regia Cserenyés Gyula), spectacolele Teatrului Maghiar de Stat din Timișoara vor putea fi urmărite și în limba română, la cascade. Iată o inițiativă bună. ● Foarte interesant, eseul lui Val.

Condurache Ethica magna (privitor la dramaturgia lui D. R. Popescu), pe care l-am citit în „Cronica” din 13 noiembrie 1981. ● În ianuarie 1982, vor avea loc, la Craiova, Zilele „I. L. Caragiale” ediția a VI-a. Teatrul Național craiovean pregătește pentru acest eveniment spectacolul O scrisoare pierdută, în regia lui Mircea Cornișteanu. ● Patru piese scurte ale lui Ion Sava, și anume Paricidul, Lada, 'A murit păpușa și Triunghiul în patru colțuri stau la baza spectacolului pe care îl pregătește Costin Marinescu, la studioul Teatrului „A. Davila” din Pitești. ●